

การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อลิสา ศรีวิหาราช¹

อ้อมธจิต แบนศรี²

รับบทความ 06 สิงหาคม 2568 แก้ไขบทความ 27 ตุลาคม 2568 ตอบรับ 27 ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนบ่อแก้ววิทยา อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม (Unit of Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ประเมินความเหมาะสมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 2) แบบฝึกวัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก เรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ ประเมินความเหมาะสมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

¹ นิสิตรดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ อีเมล suphalaks64@nu.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ อีเมล omthachitp@nu.ac.th

โดยใช้แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ประเมินความเหมาะสมตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึก เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.308 ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 19 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนและก่อนเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 2) คะแนนค่าความพึงพอใจต่อแบบฝึกการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ ด้านบรรยากาศ ในชั้นเรียน มากที่สุด ($\bar{X}=4.9$, S.D.= 0.325) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X}=4.8$, S.D.= 0.356) สุดท้าย คือด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.8$, S.D.= 0.377) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น, ประสิทธิภาพ, ความพึงพอใจในการเรียน

The Development of Reading Comprehension Skill by Using The 6 Step Ladder Technique of Secondary 3 Students

Alisa Sriwicarat¹

Omthachit Pansri²

Received 06 August 2025; revised 27 October 2025; accepted 27 October 2025

Abstract

This research on the development of reading comprehension exercises using the 6-step ladder technique for Secondary 3 students aims to 1) create and find the efficiency of exercises on developing reading comprehension using the 6-step ladder technique for Secondary 3 students according to the 80/80 criterion; 2) compare the ability of reading comprehension before and after learning by organizing learning using exercises on developing reading comprehension using the 6-step ladder technique for Secondary 3 students; and 3) study the satisfaction of Secondary 3 students with the learning organization using exercises on developing reading comprehension using the 6-step ladder technique. The sample group consisted of 24 students from Bo Kaeo Witthaya School, Sai Ngam District, Kamphaeng Phet Province. The participants were selected by simple random sampling by drawing lots, using the classroom as the unit of sampling. The research instruments included 1) lesson plan on developing reading comprehension. Using the 6-step ladder technique, the effectiveness was assessed based on the opinions of three experts,

¹ Master's degree student Faculty of Education, Naresuan University Email suphalaks64@nu.ac.th

² Assistant Professor Faculty of Education, Naresuan University Email omthachitp@nu.ac.th

with an average score of 4.87. 2) Pre- and post-test reading comprehension exercises using a learning management system using exercises on developing reading comprehension were assessed for suitability based on the opinions of three experts, with an average score of 4.8. 3) Student satisfaction assessments of learning management using exercises on developing reading comprehension using the 6-step ladder technique were assessed for suitability based on the opinions of three experts, with an average score of 4.8. The statistics used in this research included mean, percentage, and standard deviation.

The results of the study revealed that: 1) The effectiveness of the exercises on reading comprehension using the 6-step ladder technique was 16.12 with a standard deviation of 1.308, which was higher than the pre-test score of 19 out of a possible 20. The learning achievement in reading comprehension after and after the test was significantly different at the 0.5 level. 2) The satisfaction scores for the reading comprehension exercises were significantly different. Using the 6-step ladder technique for Secondary 3 students, the overall satisfaction was at the highest level, with a mean of 4.8 and a standard deviation of 0.35. Considering each aspect, students were most satisfied with the classroom atmosphere ($\bar{X} = 4.9$, S.D. = 0.325), followed by the perceived benefits ($\bar{X} = 4.8$, S.D. = 0.356), and finally, the learning management aspect ($\bar{X} = 4.8$, S.D. = 0.377), respectively.

Keywords: Reading comprehension using the 6-step ladder technique, efficiency, Learning Satisfaction

บทนำ

ภาษา เป็นกลไกสำคัญของสังคมมนุษย์ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารกัน และมีบทบาทสำคัญทั้งในวงการการศึกษา การเมือง ธุรกิจการค้า การขนส่ง และคมนาคม ทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยเป็นมาตรฐานหลัก ด้วยเหตุนี้ภาษาไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาษานั้นทำหน้าที่เป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความเข้าใจ และเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งที่จะช่วย ขับเคลื่อนความเป็นไทยไปสู่ความเป็นสากล (กิตติ ประเสริฐสุข 2555: 7) การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มนุษย์จำเป็นจะต้องฝึกฝนเป็นประจำไม่มีวันสิ้นสุด ตามวัย และประสบการณ์ของผู้อ่าน เพราะการอ่านถือเป็นกระบวนการที่อยู่ในชีวิตประจำวันซึ่งช่วยให้ผู้อ่าน มีความรู้คิด ความสามารถ (สรวรรณา โพธิ์คานิช 2564: 89)

ทักษะการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งต้องศึกษาให้ลึกซึ้ง เพราะผู้ที่มีทักษะในการอ่านในระดับสูงจะสามารถศึกษาวิชาการต่าง ๆ ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี เพราะทักษะการอ่านจึงเป็นเป้าหมายสำคัญในการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เป็นเครื่องมือซึ่งจะนำไปสู่ความรู้ทั้งปวง องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ใช้ความสามารถในการรู้หนังสือของประชากรประเทศต่าง ๆ มาเป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ อีกด้วย จากเป้าหมายด้านการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่ได้ระบุให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และความต้องการในการพัฒนาประเทศสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2560-2579 โดยพัฒนาศักยภาพของกำลังคน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ล้วนแต่ต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำพาคนไทยไปสู่คุณภาพ ชีวิตและความสามารถที่สูงขึ้น ในอนาคต โดยการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ หากนักเรียนแสวงหาความรู้โดยใช้ความสามารถในการอ่านของตนเองเป็นเครื่องชี้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่ถือว่าการอ่านเป็นหนึ่งในทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ราชบัณฑิตยสภา 2554: 105)

จากการศึกษาและสำรวจสภาพปัญหา ทำให้ทราบว่านักเรียนยังขาดทักษะด้านการอ่านโดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนไม่เข้าใจความหมายจากสิ่งที่อ่านแล้วไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้ สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการอ่านจับใจความอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความพร้อมทางร่างกายและสติปัญญาของนักเรียน รูปแบบเทคนิคการสอนของครู การสอนไม่มีการวางแผนที่ดี เรื่องที่นำมาอ่านยากเกินไป นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย นักเรียนไม่รักการอ่าน ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้ (ธัญลักษณ์ สังข์ลักษณ์ 2564: 64) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง ด้วยภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ รวมทั้งเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย ซึ่งควรค่าแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่ต่อไป ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะการอ่านและการวิเคราะห์งานเขียนประเภทต่าง ๆ จากทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียน การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ และยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ทุกคนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันและอนาคตได้อย่างรู้เท่าทัน และสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

ด้วยความสำคัญของการอ่านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนดังกล่าว โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ควรได้รับการฝึกให้อ่านได้อย่างเป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จึงได้ข้อสรุปว่าควรมีการพัฒนาสมรรถนะ การอ่านให้แก่ผู้เรียน โดยนำข้อสอบมาตรฐานได้รับการเผยแพร่และนำมา

เพิ่มเติมเทคนิคการอ่านเพื่อหาคำตอบของข้อสอบดังกล่าว เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เทคนิคการอ่าน ทั้งการอ่านจับใจความสำคัญ การอ่านเพื่อวิเคราะห์ รวมไปถึงการนำความรู้จากการอ่านไปใช้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งในการเรียนและการทำข้อสอบที่เกี่ยวข้องในด้านการอ่านต่อไป ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านการอ่านสำหรับการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น รวมทั้งยังรวมถึงการเตรียมความพร้อม สำหรับผู้เรียนในการประเมินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านการอ่านต่อไป การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น เป็นแนวคิดที่ เสกสรรค์ พลวัณณะ (2566: 6) ได้กล่าวไว้ในคู่มือฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื้อหาที่มีความน่าสนใจจึงนำมาใช้ในการสอนนักเรียน และได้ผล คือนักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น และทำข้อสอบได้แม่นยำยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตัวแปรต้น แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 อ่านให้จบและตั้งคำถาม ขั้นที่ 2 หาคำสำคัญ (Key Word) ขั้นที่ 3 ตัดส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ 4 เติมคำเชื่อม หาส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ 5 สังเกตคำเชื่อมหรือกลุ่มคำที่แสดงความขัดแย้งหรือตรงกันข้าม และขั้นที่ 6 หาใจความสำคัญ

ตัวแปรตาม คือ

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ประสิทธิภาพของแบบฝึก เรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนโรงเรียนบ่อแก้ววิทยา อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร มีการวัดและประเมินผล ก่อนและหลังการทดลอง โดยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษา ดังนี้

- 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกเรื่องการพัฒนาการ

พัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน โดยทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 โดยดำเนินการทดลอง 4 ขั้นตอน คือ

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบฝึกวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ (เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ)

2. ให้ความรู้พื้นฐานเรื่อง การจัดการเรียนรู้รูปแบบการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 การอ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม 5W1H ขั้นที่ 2 การหาคำสำคัญ (Key Words) ขั้นที่ 3 การตัดส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ 4 การเติมคำเชื่อม หาส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ 5 การสังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง และขั้นที่ 6 การหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน

4. เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 6 กิจกรรม แล้วทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนโดยใช้ข้อสอบฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน

5. หลังกระบวนการทั้งหมด นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัย

1. สร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การตรวจสอบหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนบ่อแก้ววิทยา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 24 คน มีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ 80.66/80.62 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ก่อนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 12.54, S.D. = 1.888) หลังการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 16.12, S.D. = 1.308) ซึ่งหลังการจัดการเรียนรู้ สูงวก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.7, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจด้านบรรยากาศในชั้นเรียนมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.9, S.D. = 0.325) รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ที่จะได้รับ ($\bar{X}$ = 4.8, S.D. = 0.356) และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.8, S.D. = 0.377) ตามลำดับ

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

การสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.91, S.D. = 0.15) และเมื่อนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

พบว่าประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 80.66/80.62 เนื่องจากการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ซึ่งเป็นเทคนิคการอ่านที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น มีขั้นตอนการอ่านเปรียบเสมือนบันไดทำให้ผู้เรียนค่อย ๆ ก้าวไปที่ละขั้นจนถึงเป้าหมาย เทคนิคบันได 6 ขั้นเป็นการอ่านที่กำหนดทิศทางไว้ให้ผู้อ่าน สามารถจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจง จันทรพันธ์ (2548: 103) ได้พัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโพธิ์งาม จำนวน 26 คน ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่องการสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.98/82.75 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้ง ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น พบว่านักเรียนมีคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 การจัดการเรียนรู้ฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เป็นทักษะที่นักเรียนมีความสนใจมากเป็นพิเศษ จึงทำให้มีแรงจูงใจที่จะร่วมกิจกรรมและทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้น ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นที่ 1) การอ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม 5W1H ขั้นที่ 2) การหาคำสำคัญ (Key Words) ครูอธิบายหลักการจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ขั้นที่ 1 อ่านเรื่องให้จบ และยกตัวอย่างบทอ่านประกอบ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามจากกิจกรรม และแจกแบบฝึก

(บทอ่าน) การเขียนระบุใจความสำคัญของบทอ่านให้นักเรียนเขียนใจความสำคัญของบทอ่าน และให้แต่ละกลุ่มนำเสนอ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านจับใจความสำคัญ และสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเกี่ยวกับ ประโยชน์ของการอ่านจับใจความสำคัญ หรือการระบุใจความสำคัญของบทอ่าน ขั้นที่ 3) การตัดส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ 4) การเติมคำเชื่อม หาส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ 5) การสังเกตคำเชื่อม แสดงความขัดแย้ง ครูให้ใบงานการอ่านจับใจความสำคัญให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำ หลังจากนั้น ครูเฉลยใบงาน และให้นักเรียนตรวจสอบความถูกต้อง และร่วมกันสรุปเนื้อหาเรื่อง หลักการอ่านจับใจความสำคัญด้วยบันไดขั้นที่ 3, 4 และ 5 ขั้นที่ 6) การหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน โดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถามเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญแบบปรนัย โดยใช้แอปพลิเคชัน Quizizz ทั้งหมด 10 ข้อ ครูและนักเรียนร่วมกัน สรุปเนื้อหาเรื่องหลักการอ่านจับใจความสำคัญและประโยชน์จากการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รวมไปถึงรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคบันได 6 ขั้น พัฒนาขึ้นมีคุณภาพจากการประเมินและเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ที่อิงมาตรฐานและมีตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายของหน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม มีกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ครบตามตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ และเน้นสมรรถนะสำคัญที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด

จึงสรุปได้ว่า แผนการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นนั้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และถูกต้องสมบูรณ์ จากผลที่นักเรียนมีคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 การจัดการเรียนรู้ฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น เป็นทักษะที่นักเรียนมีความสนใจ จึงทำให้มีแรงจูงใจที่จะร่วมกิจกรรมและทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ นักเรียนสามารถใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักได้

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น โดยภาพรวมความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.83, S.D. = 0.370) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านบรรยากาศในการเรียน ($\bar{X}$ = 4.9, S.D. = 0.325) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X}$ = 4.8, S.D. = 0.409) และการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.8, S.D. = 0.377) ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแผนการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการจัดการใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน และบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ คือ ห้องเรียนมีความพร้อมและเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีครูคอยให้คำปรึกษาและกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ครูสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม แสดงความคิดเห็น หรือออกมานำเสนองานหน้าชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียน มีความพึงพอใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ยังสามารถนำความรู้ข้อคิดที่ได้ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ผกาพรรณ จันทะ (2564: 55) กล่าวว่า ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรม หรืองานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูผู้สอนต้องวางแผนในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และต้องมีการสะท้อนผลให้นักเรียนทราบเมื่อผู้เรียนมีความพึงพอใจก็จะส่งผลให้ผลการเรียนรู้พัฒนาบรรลุตามจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้และยังสอดคล้องกับ ธนาธิป เสือขำ (2564: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดีอาร์-ทีเอ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.60)

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช**

2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กิตติ ประเสริฐสุข, (2555). **ASEAN Insight: ทักษะภาษาอังกฤษกับอาเซียน.**

กรุงเทพธุรกิจ, จาก <http://aseanwatch.org/wp-content/uploads/2012/07/ASEAN-Insight-no.11.pdf>.

ธนาธิป เสือขำ. 2564. การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยด้วย
การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ดีอาร์-ทีเอ (DR-TA: Directed Reading-Thinking
Activity) ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. **วารสารเทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม** 4 (12): 1-13.

ธัญลักษณ์ สังข์ลักษณ์, จุฑารัตน์ เกตุปาน. 2564. การพัฒนาการอ่านจับใจความ
ด้วยแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ6R สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3. **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

บรรจง จันทร์พันธ์. 2548. **การพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะภาษาไทย
เรื่อง การเขียนสะกดคำไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.**
การศึกษาค้นคว้าอิสระมหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ผกาพรรณ จันทะ. 2564. **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง
คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน
ร่วมกับสื่อเกมกระดาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การค้นคว้า
อิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

ราชบัณฑิตยสถาน. 2554. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.**

สวรรณ โปธีคานิช. 2564. **ความสำคัญของการอ่านหนังสือ.** Retrieved from <https://www.dekd.com/board/view/3051407/>.

เสกสรรค์ ผลวัฒน์. 2566. **การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได 6 ขั้น.**

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, จาก [https://academic.obec.go.th/web
/images/document/1635915871_d_1.pdf](https://academic.obec.go.th/web/images/document/1635915871_d_1.pdf).